

Behandling af børneeksem med binyrebarkhormoncreme

Hvad er børneeksem (atopisk dermatit)?

Ved atopisk dermatit, mangler huden et stof, fillagrin som er med til at lime hudcellerne sammen og dermed give huden en tæt barriere mod den omgivende verden.

Denne fejl i hudbarrieren bevirker at der fordampes mere vand fra huden end fra en normal hud. Huden bliver tør, sart og lettere irriteret af vand, kulde og andre påvirkninger udefra som derved giver anledning til allergi. En tør og irriteret hud har tendens til revnedannelse og dermed også forøget risiko for infektion. Når der opstår infektion forårsaget af enten bakterier, virus eller svampe bliver huden rød, varm, hævet og øm. Infektion forværrer eksemet og huden begynder at væske og klø og der kan opstå gule sårskorper.

Hvad er hormoncreme og -salve?

Hormoncreme (også kaldet steroidcreme) og -salve er den mest brugte behandlingsform til børneeksem og andre eksemer. De indeholder binyrebarkhormon, som ligner det hormon, vi selv danner i kroppens binyrer. Steroidpræparater findes både som cremer og salver. Salve er meget fedtet og bliver brugt, når eksemet er meget tørt. Creme er mindre fedtet og lettere at smøre på huden. Salve virker alt andet lige bedre end creme. Steroidcreme dæmper eksemet og mindsker kløen. Behandlingen virker hurtigt og kan på kort tid bedre eksemet.

Hormoncreme bruges, når man ønsker at holde en hudlidelse i ro. Cremen helbreder ikke hudlidelsen, men dæmper eksemet.

Hormoncreme er en medicin på lige fod med en tabletbehandling, hvorfor de altid bruges i samarbejde med og under vejledning fra en hudlæge eller sygeplejerske.

Hvordan bruges hormoncreme?

Hormoncreme smøres på de steder af huden, som er angrebet af hudsygdommen.

Cremen gnides grundigt ind i huden i et meget tyndt lag, de antal gange daglig, der er foreskrevet af hudlægen. Der opnås IKKE større effekt ved at smøre et tykt lag på, og der skal ikke smøres på den raske hud.

Man bør være specielt varsom ved brug af hormoncreme på de steder, hvor huden i forvejen er tynd, såsom i ansigtet og i hudfolder.

For at skåne hænderne ved smøring, er det bedst at bruge handsker – ellers bør hænderne vaskes efter endt smøring.

Skal der anvendes andre cremer?

Det er vigtigt at smøre med fugtighedscreme adskillige gange daglig imellem påsmøringerne med hormoncreme. Hormoncremen dæmper eksemet, men det er den daglige brug af fugtighedscreme som er med til at forbedre hudbarrieren.

Hvorfor aftrappes hormoncreme?

Når eksemet er i ro, skal behandlingen med steroidcreme aftrappes gradvist efter hudlægens anvisning. Stoppes behandlingen brat, kan man være næsten sikker på, at eksemet blusser op igen. Dette kaldes "rebound" effekt.

Påsmøring og aftrapning:

Eksemet behandles normalt 2 gange daglig indtil huden er normaliseret, det tager ofte 2-3 uger, herefter påbegyndes følgende aftrapning:

1. uge: Påsmøring 1 gang daglig i 1 uge
2. uge: Påsmøring hver 2. dag i 1 uge
3. uge: Påsmøring hver 4. dag i 1 uge
4. uge: Påsmøring en gang 6 dage efter sidste påsmøring, og aftrapningen er nu afsluttet.

Det er vigtigt at anvende fugtighedscreme flere gange dagligt både imellem hormoncremepåsmøringerne samt når der ikke længere anvendes hormoncreme.

Bivirkninger

Bivirkninger til hormoncreme opstår ved forkert brug og ved for lang tids behandling med disse.

Risikoen for bivirkninger er størst ved brug af de stærke hormoncremer. Hormoncremers vigtigste bivirkning er, at de kan gøre huden tynd. Ved langvarig brug af hormoncreme kan der opstå små hudblødninger, strækmærker og bumser.

Inddeling af hormonpræparater efter styrke

Gruppe 1 (svage)

- Brentacort creme
- Hydrocortison creme 1%
- Mildison fedtcreme 1%

Gruppe 2 (middelstærke)

- Emovat creme
- Kenacutan creme
- Kenalog
- Locoid crelo 0,1%
- Locoid creme 0,1%
- Locoid fedtcreme 0,1%

Gruppe 3 (stærke)

- Betnovat m. chinoforn
- Celestonvalerat creme 0,1%
- Diproderm creme 0,05%
- Diproderm salve 0,05%
- Diproderm opløsning 0,05%
- Diprosalic liniment
- Diprosalic salve
- Elocon fedtcreme 0,1%

- Ibaril creme 0,25%
- Ibaril salve 0,25%

Gruppe 4 (ekstra stærke)

- Dermovat creme 0,05%
- Dermovat salve 0,05%
- Diprolen gel 0,05%
- Diprolen salve 0,05%

Med venlig hilsen
Privathospitalet Mølholt A/S

Peter Bjerring
professor, dr. med.,
speciallæge i hudsygdomme

Rev. sept. 2010
(næste rev. sept 2012)